

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักวิชาการเผยแพร่

กรมส่งเสริมสหกรณ์

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

วิชาและเนื้อหาที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย

1. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562
2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540
4. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.2547
5. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
6. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
7. การเขียนข่าว บทความ บรรยายสรุป การจัดเตรียมแถลงข่าว
8. การศึกษาวิเคราะห์และวางแผน การประสานงาน การรวบรวมข้อมูล การดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

คู่มือเตรียมสอบนักวิชาการเผยแพร่ กรมส่งเสริมสหกรณ์

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 270 บาท

จัดทำและจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ดีแอดมินิสเตอร์ อ. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์ 081-496-9907, 0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร 0-2718-6274 line id: 0627030008

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

**คู่มือเตรียมสอบ
นักวิชาการเผยแพร่
กรมส่งเสริมสหกรณ์**

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ราคา 270.-

คำนำ

ชุดคู่มือเตรียมสอบตำแหน่งนักวิชาการเผยแพร่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบัน ได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เฉพาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

THE BEST CENTER
เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมส่งเสริมสหกรณ์	1
➤ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542	14
★ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2562	52
➤ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2535	60
★ แนวข้อสอบ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 8 พ.ศ. 2553	94
➤ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	102
★ แนวข้อสอบ พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540	114
★ แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560	123
★ แนวข้อสอบ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561	135
➤ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526	141
★ แนวข้อสอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526	
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560	166
➤ การเขียนข่าว บทความ บทบรรยายสรุป การจัดเตรียมแถลงข่าว	193
➤ การศึกษาวิเคราะห์และถ่วงน้ำหนักแผนงาน การประสาน	209
➤ การรวบรวมข้อมูล การดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	228
★ แนวข้อสอบ นักวิชาการเผยแพร่ ชุดที่ 1.	234
★ แนวข้อสอบ นักวิชาการเผยแพร่ ชุดที่ 2.	259

ความรู้เกี่ยวกับกรมส่งเสริมสหกรณ์

➤ ประวัติกรมส่งเสริมสหกรณ์

ประวัติความเป็นมาของหน่วยงานที่รับผิดชอบงานสหกรณ์ มีดังนี้

แผนกการสหกรณ์ กรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ (พ.ศ. 2458 - 2463)

หน่วยราชการที่รับผิดชอบงานสหกรณ์ เริ่มจากเป็นแผนกหนึ่งในกรม พาณิชย์และสถิติพยากรณ์กระทรวงพระคลังมหาสมบัติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2458 เหตุที่จัดตั้งแผนกสหกรณ์ขึ้นในส่วนราชการแห่งนี้ เพราะว่า กรมพาณิชย์ และสถิติพยากรณ์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาค และการจัดตั้งสหกรณ์ใน ระยะเวลาแรกก็ได้อาศัยเงินกู้จาก แบงก์สยามกัมมาจลทุน- จำกัด(ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) โดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเป็น ผู้ค้ำประกันอยู่ จึงจำเป็นที่จะต้องให้กระทรวงพระคลังมหาสมบัติทำการควบคุม และดูแลผลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างใกล้ชิด ในขณะนั้นมี พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงดำรงตำแหน่ง อธิบดีและ นายทะเบียนสหกรณ์เป็นพระองค์แรก

กรมสหกรณ์กระทรวงพาณิชย์ (พ.ศ. 2463 - 2477)

หลังจากที่ได้จัดตั้งแผนกสหกรณ์ ก็ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น ปรากฏว่าได้ ผลดี สหกรณ์จึงได้รับการส่งเสริมสนับสนุน จากทางราชการยิ่งขึ้นเพราะสามารถ ทำประโยชน์ให้กับสมาชิกทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อย่างเห็นได้ชัด ประกอบกับกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ได้ยกฐานะขึ้นเป็นกระทรวงพาณิชย์ ใน พ.ศ. 2463 จึงเป็นผลให้แผนกสหกรณ์ได้รับการ สถาปนาขึ้นเป็นกรมสหกรณ์ โดยมีพระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์สืบต่อ มาจนถึง พ.ศ. 2468 ต่อมาในพ.ศ. 2469 กระทรวงพาณิชย์ได้รวมกับกระทรวงคมนาคม เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า "กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม" มีหม่อมเจ้าฉลาดเฉลียวสรศักดิ์กมลลาสน์ เป็นปลัดทูลฉลองฯ และทรงดำรงตำแหน่ง นายทะเบียนสหกรณ์ด้วยในตอนปลายปี พ.ศ. 2469 นั้นเองพระยาพิพิธสมบัติ (ตาม กวานนท์) ก็ได้เข้ารับตำแหน่งปลัดทูลฉลองฯ และ นายทะเบียนสหกรณ์ ต่อจากหม่อมเจ้าฉลาดเฉลียวสรศักดิ์ กมลลาสน์จนถึง พ.ศ. 2475

ในขณะที่แผนกการสหกรณ์ ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นกรมสหกรณ์แล้วแต่ก็ยังไม่มีการแต่งตั้งอธิบดีมีเพียงนายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่า อธิบดีกรม เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา ในตอนกลางปีพ.ศ. 2475 หลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พระยาโทณวนิกมนตรี (วิสุทธิ โทณวนิก) ก็ได้ เข้ามารักษาราชการแทนพระยาพิพิธสมบัติในตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์ ประมาณ 1 เดือน จึงได้มีประกาศของคณะราษฎร ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2475 ว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯให้หลวงเดชสหกรณ์ (ม.ล.เดช สนิทวงศ์) เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ สำหรับในปี พ.ศ. 2475 กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงเกษตรพาณิชย์การ จนถึง พ.ศ. 2476 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงเศรษฐกิจ และมีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมเพิ่มเติมได้แบ่ง หน้าที่การงานในกระทรวง เศรษฐกิจการออกเป็น 2 ทบวง คือ กรมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรราชการ (พ.ศ. 2478 - 2494)

เมื่อปลายปี พ.ศ. 2477 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เพิ่มเติม พ.ศ. 2477 ฉบับที่ 3 ยกฐานะทบวงเกษตรราชการเป็น กระทรวงเกษตร- ธิการ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2478 หลวงเดชสหกรณ์ ได้ดำรงตำแหน่งปลัด กระทรวงฯ และพระพิจารณ์พาณิชย์ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้รักษาราชการ ตำแหน่งอธิบดีกรมสหกรณ์

และนายทะเบียนสหกรณ์อยู่ชั่วระยะหนึ่งจึงมี พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯแต่งตั้งให้พระประกาศสหกรณ์ และดำรง ตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์ เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2478 จนถึงพ.ศ. 2485 จึงได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งปลัด กระทรวงเกษตรธิการ และโปรดเกล้าฯ ให้พระพิจารณ์พาณิชย์ ผู้ช่วยอธิบดี ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมและนายทะเบียนสหกรณ์จนถึง พ.ศ. 2492 จึงพ้นจาก ตำแหน่งเพราะครบเกษียณอายุ และได้แต่งตั้งให้ ม.ล.อุดม ทินกร ณ อยุธยา เป็นผู้รักษาการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ชั่วระยะหนึ่ง จึงได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายพงส์ ศรีวรราชนะ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมและ นายทะเบียนสหกรณ์เมื่อ วันที่ 18 พฤษภาคม 2493 สำหรับสถานที่ตั้งกรมสหกรณ์ ขณะที่สังกัดกระทรวงเกษตรธิการ ในชั้นแรกอาศัยอยู่ในบริเวณกระทรวงเกษตรธิการ ต่อมาใน พ.ศ. 2481 ปริมาณงาน และจำนวนข้าราชการสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น จึงได้ย้ายสถานที่ไปเช่าอยู่ที่วังพระบรมวงศ์เธอกรมหมื่นพิชัยมหินทโรดม ถนอมหาราช ตำบลพระราชวังอำเภอ พระนคร

กระทรวงสหกรณ์ (พ.ศ. 2495 - 2506)

ในระหว่าง พ.ศ. 2478 - 2494 กิจการสหกรณ์ได้ขยายกว้างขวางขึ้นเป็น อันมากทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ สามารถช่วยเหลือราษฎรให้มีมาตรฐาน การครองชีพสูงขึ้น ในระดับที่น่าพึงพอใจ คณะรัฐบาลสมัยนั้นจึงถือเอาการ สหกรณ์เป็นนโยบายหลักอันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ และเพื่อให้ การสหกรณ์ในประเทศ ไทยเจริญรุดหน้าสมความมุ่งหมายของรัฐบาลในการแก้ไข ภาวะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น จึงได้ยกฐานะ กรมสหกรณ์เป็นกระทรวง การสหกรณ์ใน พ.ศ. 2495 โดยมีจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี รักษา ราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสหกรณ์ และในวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2495 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ แต่งตั้งให้พลอากาศตรี มุณีมหาสัมพันธะเวชยันต์รังสฤษดิ์ รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสหกรณ์ ต่อจาก จอมพล ป. พิบูลสงคราม จนกระทั่งวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2495 จึงได้มีประกาศพระบรมราชโองการ แต่ง ตั้งให้ พลเรือตรีหลวงยุทธศาสตร์โกศล รน. เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ สหกรณ์ และมีนายพงส์ ศรีวรราชนะ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ตามเดิม

ต่อมาใน ปี พ.ศ. 2496 กระทรวงการสหกรณ์ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติ ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2496 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2496 มีผู้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญๆ คือ พลเรือเอกหลวงยุทธศาสตร์โกศล รน ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

นายพงส์ ศรีวรราชนะ ดำรงตำแหน่ง ปลัดกระทรวงสหกรณ์และ นายทะเบียนสหกรณ์

นาวาอากาศโทพระเทวีอุยานวณิช ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายเชื้อ วายวานนท์ ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมสหกรณ์ธนกิจ

นายพจน์ สังฆะฤกษ์ ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมสหกรณ์พาณิชย์

ม.ล.อุดม ทินกร ณ อยุธยา ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ส่วนสถานที่ตั้งกระทรวงสหกรณ์ ภายหลัง วังกรมหมื่นพิชัยมหินทโรดมบอก เลิกสัญญาเช่าแล้ว จึงได้ย้าย ไปอยู่ที่โรงเรียนตั้งตรงจิตร บริเวณวัดพระเชตุพนวิ- มลมังคลาราม (วัดโพธิ์) เป็นการชั่วคราวก่อน ต่อมาจึงได้สร้าง กระทรวงสหกรณ์ ขึ้นข้างวัดปรีณายก เชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ และเข้าอยู่เมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2500 ในปี พ.ศ. 2500 นายพงส์ ศรีวรราชนะ ครบเกษียณอายุพ้นจากตำแหน่งจึง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ นายเชื้อ วายวานนท์ ดำรง

ตำแหน่งปลัดกระทรวงสหกรณ์ อีกตำแหน่งหนึ่ง และให้ นายทนต์ สาตราภัย ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจสหกรณ์ ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2500-2502 ซึ่งในช่วงระยะเวลา ดังกล่าว ได้มีการเปลี่ยนแปลง คณะรัฐมนตรี และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ พระประกาศสหกรณ์ (สดับ วีรเชียร) เป็น รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสหกรณ์ เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2501 ต่อมาใน พ.ศ. 2502 จึงได้มี คำสั่งแต่งตั้งให้ นายเชื้อ วายวานนท์ ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์จนถึง พ.ศ. 2505

ส่วนราชการสหกรณ์ในกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ (พ.ศ. 2506 - 2515)

ใน พ.ศ. 2506 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ให้ยุบเลิก กระทรวงสหกรณ์ และโอน งานทั้งหมด ไปเป็นของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติที่ ตั้งขึ้นใหม่ โดยให้แยกส่วนราชการสหกรณ์ออกมามี กงที่เกี่ยวกับการ สหกรณ์ให้ขึ้นกับสำนักงานปลัดกระทรวงฯ นอกจากนี้ก็จัดให้มีกรมสหกรณ์ที่ดิน กรมสหกรณ์ พาณิชยและธนกิจ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่ง นายทะเบียนสหกรณ์ในระยะนั้นมีดังนี้ คือ

นายทนต์ สาตราภัย ระหว่าง พ.ศ. 2506 - 2510

พลโทชาญ อังศุโชติ ระหว่าง พ.ศ. 2510 - 2511

พันเอกสุรินทร์ ชลประเสริฐ ระหว่าง พ.ศ. 2511 - 2515

นายสัมฤทธิ์ เลิศบุญชัย ใน พ.ศ. 2514-2515

นับตั้งแต่ได้จัดตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติขึ้นใหม่ รัฐบาลก็ได้มีการ ศึกษาการสหกรณ์มากขึ้น จนถึง พ.ศ. 2511 ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย และออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 โดยเปิดโอกาสให้มีการควบสหกรณ์เข้าด้วยกัน ตลอดจน ได้จัดแบ่งสหกรณ์ตาม กฎกระทรวงออกเป็น 6 ประเภท

กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2515 - พ.ศ. 2545)

ใน พ.ศ. 2515 ได้มีคำสั่งคณะปฏิวัติฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2515 ยกเลิก พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2506 ตั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขึ้นและ ยกเลิกกระทรวงพัฒนา การแห่งชาติ พร้อมนี้ ได้มีคำสั่งคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2515 ให้โอนอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมการสหกรณ์ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กรมสหกรณ์ ที่ดิน กรมสหกรณ์พาณิชยและธนกิจ เป็นกรมส่งเสริมสหกรณ์ สังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ โดยมี พันเอกสุรินทร์ ชลประเสริฐ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรม ส่งเสริมสหกรณ์ และนายทะเบียนสหกรณ์เป็นคนแรก

กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2545 - ปัจจุบัน)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ตาม โครงสร้างใหม่โดยอาศัย กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2545

➤วิสัยทัศน์ :

“การสหกรณ์มั่นคง สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเข้มแข็ง เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนยั่งยืน”

➤ Goal :

ระบบสหกรณ์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นกลไกการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน

➤ KPI Goal :

1. รายได้ของสถาบันเกษตรกรจากการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 3 ต่อปี)
2. จำนวนเงินออมของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 1 ต่อปี)
3. อัตราส่วนเงินออมต่อหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 1 ต่อปี)

➤ พันธกิจ :

1. กำกับดูแลสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้อยู่ในกรอบของกฎหมายและทันต่อสถานการณ์
2. เสริมสร้างการเรียนรู้และทักษะด้านการสหกรณ์ให้แก่บุคลากรสหกรณ์และประชาชนทั่วไป
3. ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. สนับสนุนด้านเงินทุน สารสนเทศ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ให้แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

➤ ยุทธศาสตร์ : 1. เสริมสร้างการสหกรณ์ให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน
กลยุทธ์ :

1. สร้างกระบวนการของการสหกรณ์ ให้เกิดความเชื่อมโยง ตั้งแต่ต้นน้ำจรดปลายน้ำให้กับภาคการเกษตร สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร (End to End process)
2. สร้างกลไกการเข้าถึงข้อมูลการผลิตและการตลาดให้กับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
3. การเสริมสร้างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้สหกรณ์และสมาชิกมีสภาพความเป็นอยู่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและลดภาระหนี้สิน

ยุทธศาสตร์ : 2. พัฒนาและสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการตลาดตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain)

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้รู้เท่าทันเทคโนโลยีและการจัดการสมัยใหม่
2. การส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ที่ตรงตามความต้องการเฉพาะกลุ่มและนำไปใช้งานได้
3. การสร้างเครือข่าย (Networking Builder) ระหว่างกลุ่มสหกรณ์ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain)
4. ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

5. ส่งเสริมมูลค่าเพิ่มสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยการสร้างตราสินค้า (Brand)

ยุทธศาสตร์ : 3. พัฒนาการบริหารจัดการและธรรมาภิบาลในระบบสหกรณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการสร้างนวัตกรรมในการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ :

1. ยกกระต๊اب (พัฒนา ปรับปรุงและช่วยเหลือ) สหกรณ์ไม่ผ่านมาตรฐาน ไปสู่มาตรฐานชั้นดี

2. Revisit and reinforce ทบทวน ปรับแก้ และเสริมสร้างกระบวนการส่งเสริมสหกรณ์ให้เข้มแข็ง
3. ยกกระดับ (พัฒนา และช่วยเหลือ) สหกรณ์ที่ผ่านมาตรฐานไปสู่มาตรฐานชั้นดีมากและดีเลิศ
4. สร้างระบบการรายงานที่สามารถตรวจสอบและรู้เท่าทัน (Integrity Risk)
5. สร้างมาตรฐานระบบการบริหารจัดการสหกรณ์ชั้นดี และระบบตรวจสอบ
6. พัฒนาระบบการส่งเสริมสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ ในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการบริหารจัดการสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ :4. พัฒนาระบบบริหารจัดการของกรมส่งเสริมสหกรณ์

กลยุทธ์ :

1. การปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคล่องตัว
2. สร้างระบบฐานข้อมูล พร้อมระบบแจ้งเตือน ปรับข้อมูลให้เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น และตัววัดที่ใช้ในการติดตามได้รวดเร็วฉบับไวยิ่งขึ้น และมีการบูรณาการเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ
3. การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะของบุคลากร โดยเสริมสร้างองค์ความรู้สมัยใหม่และรูปแบบการพัฒนา และการทำงานต้องมีความเชื่อมโยงเครือข่ายภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ
4. เสริมสร้างการจูงใจความผูกพัน การเรียนรู้รูปแบบใหม่ และความก้าวหน้าทางอาชีพ
5. การพัฒนากระบวนการ งานวิจัย สร้างองค์ความรู้ สร้างการรับรู้ในการพัฒนากระบวนการด้านการสหกรณ์

➢ วิสัยทัศน์กรมส่งเสริมสหกรณ์ ระยะ 20 ปี

" สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและรักษาสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับฐานรากของประเทศ "

➢ พันธกิจ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (2560-2579)

- 1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรและระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรและกรมส่งเสริมสหกรณ์
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยการบริหารจัดการและเทคโนโลยีสมัยใหม่
- 3) พัฒนาระบบการกำกับดูแลสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรด้วยระบบการจัดการคุณภาพตามมาตรฐานสากล
- 4) พัฒนาระบบการรักษาเสถียรภาพของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ปี 2560 - 2564 : เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นพัฒนาส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี และพัฒนาขีดความสามารถของสหกรณ์ด้วยระบบบริหารจัดการคุณภาพบุคลากรมืออาชีพ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปี 2565 - 2569 : เป็นองค์กรที่นำระบบบริหารจัดการสมัยใหม่เทคโนโลยีและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สหกรณ์มีความสามารถทางการแข่งขัน และมีภาพลักษณ์ที่ดี

ปี 2570 - 2574 : เป็นองค์กรที่ยกระดับความสามารถของขบวนการสหกรณ์ให้สามารถกำกับและพึ่งพาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปี 2575 - 2579 : เป็นองค์กรที่รักษาความสมดุลของสหกรณ์ให้เป็ศูนย์กลางเศรษฐกิจและสังคมในระดับฐานรากของประเทศ ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

➢ ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากร ให้มีความเป็นมืออาชีพด้านการสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างภาพลักษณ์องค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ และกำกับดูแล

ยุทธศาสตร์ที่ 6 สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนรักษาเสถียรภาพของสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การสร้างความยั่งยืนด้วยหลักธรรมาภิบาลและภูมิปัญญาสหกรณ์

➢ คำนิยาม

➢ ความหมายตรากรมส่งเสริมสหกรณ์

เป็นดวงตรารูปกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 ซม. ลายกลางเป็นรูปพระวรุณมี 4 กร พระหัตถ์ถือเชือกบาศ แว่นแก้ว ดอกบัว และถุงเงิน ทรงนาครรองรับด้วยลายเมฆ มีรัศมีเป็น วงโค้งอยู่เบื้องหลัง:เบื้องล่างเหนือขอบตรามีอักษรว่า "กรมส่งเสริมสหกรณ์"

กองหัตถ์กรมกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความหมายของตราประจำ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ดังนี้

- พระหัตถ์ถือ เชือกบาศ หมายถึง งานประชาสัมพันธ์
- แว่นแก้ว หมายถึง งานสำรวจจัดตั้ง
- ดอกบัว หมายถึง งานวิเทศสัมพันธ์
- ถุงเงิน หมายถึง งานสหกรณ์ออมทรัพย์

- ทรจนาท รองรับด้วยลายเมฆ หมายถึง สัญลักษณ์แห่งความข่มขื่น และความอุดมสมบูรณ์ > ภาพรวม ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมสหกรณ์ ระยะ 20 ปี

ภาพรวมยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์กรมส่งเสริมสหกรณ์ ระยะ 20 ปี

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและรักษาสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับฐานรากของประเทศ

พันธกิจกรมส่งเสริมสหกรณ์ ระยะ 20 ปี

- ๑) พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรและระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และกรมส่งเสริมสหกรณ์
- ๒) ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ด้วยการบริหารจัดการและเทคโนโลยีสมัยใหม่
- ๓) พัฒนาระบบการกำกับดูแลสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ด้วยระบบการจัดการคุณภาพตามมาตรฐานสากล
- ๔) พัฒนาระบบการรักษาเสถียรภาพของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

> โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ปีปัจจุบัน

กลุ่มตรวจสอบภายใน

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชี ของกรม
- 2) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่อธิบดีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในกรม
- 2) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการในกรม
- 3) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับ หน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในกรม

ภายในกรม

- 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเลขาธิการกรม

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ปฏิบัติงานสารบรรณของกรม
- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวก งานสนับสนุน และงานเลขานุการของกรม
- 3) ประสานราชการกับหน่วยงานของกรม ในส่วนภูมิภาคและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 4) รับผิดชอบเกี่ยวกับการช่วยงานราชการของ ผู้ตรวจราชการกรม
- 5) ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านกฎหมายว่าด้วย สหกรณ์ กฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ทางแพ่ง และอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรม
- 6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานห้องสมุดของกรม
- 7) ดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานและความก้าวหน้าของกรม
- 8) ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของส่วนราชการใดของกรม
- 9) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองการเจ้าหน้าที่

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลของกรม เว้นแต่การฝึกอบรม
- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของกรม
- 3) ดำเนินการเกี่ยวกับงานสวัสดิการและ เจ้าหน้าที่สัมพันธ์ของกรม
- 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

กองคลัง

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรม

- 2) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุน การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองแผนงาน

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์ เพื่อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาสหกรณ์ให้กับรัฐบาล และคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ แห่งชาติ
- 2) จัดทำและวิเคราะห์แผนงาน โครงการ ประสานแผนการปฏิบัติงานของกรม ให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนแม่บท ของกระทรวง และจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและจัดสรร งบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรม รวมทั้งเร่งรัด ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการ
- 3) ดำเนินการในด้านความช่วยเหลือและ ความร่วมมือทางวิชาการเกี่ยวกับการ ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ กับองค์กร ในประเทศและต่างประเทศ

4) ศึกษาและวิเคราะห์แผนงาน โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการ หลวง โครงการเพื่อความมั่นคง โครงการ ในพื้นที่เฉพาะ และ โครงการอื่น

5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการ ปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ควบคุมและกำกับดูแลเกี่ยวกับการจดทะเบียน การควบ การเลิก การชำระบัญชีสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร การแยกสหกรณ์ การตรวจการสหกรณ์ การให้ความเห็นชอบระเบียบสหกรณ์ รวมถึงงานในความรับผิดชอบ ของ นายทะเบียนสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการนายทะเบียนสหกรณ์

3) ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ วงเงินการกู้ยืม หรือการค้ำประกันของ สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร เพื่อเป็นแนวทางการพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงิน การกู้ยืมหรือการค้ำประกันของ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

4) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

5) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และบริหาร กองทุน หรือเงินทุนอื่น ๆ ผ่านกรมที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สหกรณ์กู้ยืมหรือสนับสนุนกิจการสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร

6) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาสหกรณ์และกองทุน หรือเงินทุน อื่น ที่ผ่านกรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สหกรณ์กู้ยืมหรือสนับสนุนกิจการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

7) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อให้เงินทุนสนับสนุนแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร และติดตามประเมินผล การใช้เงินทุน

8) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร สมาชิก สหกรณ์ และสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ภายใต้ นโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินของรัฐบาลและนโยบายอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง

9) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูปและการบำรุงรักษาของ ธุรกิจ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

10) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดนิคมสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพและกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง

11) ร่วมมือกับสหกรณ์และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเพื่อพัฒนางานสหกรณ์

12) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงาน และระบบงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์ บริการ เกี่ยวกับรูปแบบ โครงสร้าง การจัดองค์กร การบริหาร

จัดการระบบงาน การดำเนินธุรกิจและกิจการ การผลิตสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ของสหกรณ์แต่ละประเภท รวมทั้งการตลาดและการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือต่าง ๆ

2) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลด้านการเงินและด้านการตลาดทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้า ให้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ

3) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรม หลักการ และวิธีการสหกรณ์ให้แก่บุคลากรของสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป

4) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดตั้งสหกรณ์ และการจัดมาตรฐานสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ ภายหลังจากการจัดตั้ง

6) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ โดยใช้ อุตสาหกรรม หลักการ และวิธีการสหกรณ์ เพื่อให้เป็นสถาบันที่เป็นที่พึ่งของ มวลสมาชิก

7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย กองพัฒนาสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงาน ตลอดจนระบบงานของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร เกี่ยวกับรูปแบบ โครงสร้างการจ้องค์กร การบริหารจัดการระบบงาน การดำเนินธุรกิจและกิจการ การผลิตสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับ กิจการของสหกรณ์แต่ละประเภท รวมทั้งการตลาดและการเชื่อมโยง เครือข่ายความร่วมมือต่าง ๆ

2) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยข้อมูลด้านการตลาดทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ เพื่อสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้าสินค้าให้แก่สหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร

3) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรม หลักการ และวิธีการสหกรณ์ให้แก่บุคลากรสหกรณ์ภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป

4) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดตั้งสหกรณ์ และการจัดมาตรฐานสหกรณ์ภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกร และจัดทำ คู่มือการปฏิบัติงาน

5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ภายหลังจากการจัดตั้ง

6) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนา สหกรณ์ภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกร โดยใช้อุตสาหกรรม หลักการ และวิธีการสหกรณ์ เพื่อให้เป็นสถาบันที่เป็นที่พึ่งของมวลสมาชิก

7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

➢ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาและพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศ ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายและระบบโครงสร้าง พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกรม สหกรณ์ และ กลุ่มเกษตรกร
  - 2) จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของกรม พัฒนาระบบ รูปแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการระเบียบวิธีทางสถิติ และศึกษา วิเคราะห์ เพื่อจัดทำข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และประมวลผลสำหรับใช้ในงานส่งเสริม สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
  - 3) ส่งเสริม เผยแพร่ สนับสนุน และให้บริการสารสนเทศ แก่บุคลากรของกรม สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป
  - 4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
- สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 1-2**

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านกฎหมายว่าด้วย สหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
  - 2) ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ทุกประเภทและ กลุ่มเกษตรกร
  - 3) ส่งเสริม เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ แก่บุคลากรสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และ ประชาชนทั่วไป
  - 4) ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร
  - 5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย
- สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์**

มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการจัดทำแผนแม่บท แผนกลยุทธ์ด้านการพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาบุคลากรของกรม สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรและประชาชนทั่วไป
  - 2) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านวิชาการสหกรณ์ ด้านการจัดตั้งด้านการ บริหารจัดการองค์กร ด้านธุรกิจ และด้านเทคโนโลยีการ แปรรูป การผลิต และการบำรุงรักษาของสหกรณ์ และ กลุ่มเกษตรกร
  - 3) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรของกรม
  - 4) ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการสหกรณ์ให้กับ บุคลากรของกรม สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ประชาชน ทั่วไป และสหกรณ์ระหว่างประเทศ
  - 5) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเผยแพร่กิจกรรม ความรู้ และ ความก้าวหน้าของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
  - 6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
- ราชการบริหารส่วนภูมิภาค**

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด(77) จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ กฎหมายว่าด้วย การจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ และ

กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

- 2) ส่งเสริมและพัฒนางานสหกรณ์ทุกประเภทและกลุ่มเกษตรกร
- 3) ส่งเสริม เผยแพร่ และให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และ วิธีการสหกรณ์ ให้แก่บุคลากรสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และประชาชน ทั่วไป
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- 5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

➤ ผู้บริหาร

นายคมสัน จำรูญพงษ์

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รักษาราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

----- ✍

พระราชบัญญัติ

สหกรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา
๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย
อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

(๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๔) พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สหกรณ์”^๒ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและ
สังคมของสมาชิกสหกรณ์ผู้มีสัญชาติไทย โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตาม
พระราชบัญญัตินี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสหกรณ์ หรือสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๓๐ ก/หน้า ๑/๒๓ เมษายน ๒๕๔๒

^๒ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “สหกรณ์” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ถ้าสหกรณ์เกี่ยวข้องในกิจการใดที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนสำหรับการได้มา การ
จำหน่าย การยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ หรือการยึดหน่วงซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์ การจดทะเบียนเช่นนั้นให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากสหกรณ์และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ใช้คำว่า
“สหกรณ์” เป็นชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ

มาตรา ๘ ทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตามมาตรา ๖๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์* จัดการฝากไว้ที่ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือฝากไว้ที่สถาบันการเงินอื่นใด โดยได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ หรือลงทุนตามระเบียบที่กรมส่งเสริมสหกรณ์* กำหนด

ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจากทุนกลางให้กรมส่งเสริมสหกรณ์* มีอำนาจจ่ายขาดให้แก่สันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๐

หมวด ๒

การกำกับและส่งเสริมสหกรณ์

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๘^๑ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรี เป็นประธาน
กรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนัก
งบประมาณ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อ
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประธานกรรมการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่ง
ประเทศไทย ซึ่งเป็นกรรมการดำเนินการ ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศประเภทละ
หนึ่งคน ประธานกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่งและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง
รัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่ง
ประเทศไทย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

^๑ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง คัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสหกรณ์

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องนโยบายและแนวทางในการพัฒนาการสหกรณ์ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(๒) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการสหกรณ์ให้สอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๓) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายธุรกิจและกิจการของสหกรณ์ รวมทั้งการร่วมมือกับภาคเอกชนให้มีส่วนในการพัฒนาการสหกรณ์

(๔) กำหนดแนวทางในการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชน เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์

(๕) พิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อขัดข้องที่ทำให้ นโยบายและแผนการพัฒนาการสหกรณ์ไม่อาจบรรลุเป้าหมาย

(๖) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับสหกรณ์ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) มีอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีมีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใดถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในกรณีที่ประธานออกเสียงชี้ขาด ต้องให้มีบันทึกเหตุผลทั้งสองฝ่ายไว้ด้วย
ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสี่ครั้ง^{๑๔}

มาตรา ๑๔^{๑๕} ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรสหกรณ์ คณะอนุกรรมการการลงทุน และอาจแต่งตั้งคณะกรรมการอื่นตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน เพื่อพิจารณาหรือกระทำการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมอบหมาย

การประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการดำเนินงานอื่นของคณะกรรมการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๒

นายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๑๕^{๑๖} ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

การแต่งตั้งตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์ ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

(๒)^{๑๗} กำหนดระบบบัญชี ตลอดจนสมุดและแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบพิมพ์อื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓)^{๑๘} แต่งตั้งผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๘๐ ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชำระบัญชี

(๔)^{๑๙} ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบหรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้งการดำเนินงานหรือฐานะการเงินของสหกรณ์ หรือให้จัดทำแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์

(๕) สั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วนของสหกรณ์ หรือให้เลิกสหกรณ์ ถ้าเห็นว่า

^{๑๔} มาตรา ๑๓ วรรคห้า เพิ่ม โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๕} มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๖} มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๑๗} มาตรา ๑๖ (๒) แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๘} มาตรา ๑๖ (๓) แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๙} มาตรา ๑๖ (๔) แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

สหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก

(๖) ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนสหกรณ์

(๗) จัดทำรายงานประจำปีแยกตามประเภทสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์

แห่งชาติ

(๘) ออกระเบียบหรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์

(๙) กระทำการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนได้

การมอบอำนาจตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๓

การกำกับดูแลสหกรณ์

มาตรา ๑๗^๑ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ สมาชิกของสหกรณ์ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ได้

มาตรา ๑๘ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์ได้ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือหรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติการตามสมควร

ให้ผู้ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๒๐ ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งยับยั้งหรือเพิกถอนมตินั้นได้

^๑ มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๒๑^{๑๑๑} ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้นายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ โดยส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณารับว่าต่างให้สหกรณ์ และให้สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ฟ้องคดีหรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒^{๑๑๒} ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนอันอาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรืออาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก
- (๓) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีการแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จ
- (๔) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๒๓ สหกรณ์ใดที่นายทะเบียนจัดตั้งขึ้นยังไม่เกินสามปีหรือมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสองปี เมื่อสหกรณ์ร้องขอ หรือนายทะเบียนสหกรณ์หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไข นายทะเบียนสหกรณ์จะสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเข้าช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๒๓/๑^{๑๑๓} ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายดำเนินการแทนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และดำเนินกิจการแทนสหกรณ์นั้น โดยให้ถือว่าผู้ได้รับมอบหมายดังกล่าวเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกจนกว่าจะแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จ โดยให้ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็น

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งคณะกรรมการชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับ

^{๑๑๑} มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๑๒} มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๑๑๓} มาตรา ๒๓/๑ เพิ่ม โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง

ก่อนที่จะพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งคณะตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้กรรมการบางคนพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้เป็นกรรมการแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ถ้ามิได้เลือกตั้งหรือเลือกตั้งผู้เป็นกรรมการ ไม่ได้ตามกำหนดเวลาให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งสมาชิกเป็นกรรมการแทน ในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งกรรมการเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๖^{๒๕๑} (ยกเลิก)

ส่วนที่ ๔

กองทุนพัฒนาสหกรณ์

มาตรา ๒๗ ให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาสหกรณ์ขึ้นในกรมส่งเสริมสหกรณ์* เรียกโดยย่อว่า “กพส.” เพื่อเป็นทุนส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินตามมาตรา ๒๘

มาตรา ๒๘ กพส. ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (๓) เงินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของ กพส.
- (๔) เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับมาตาม (๒) และ (๓)
- (๕) ดอกผลรายได้ หรือประโยชน์อื่นใดของ กพส.

เงินและทรัพย์สินของ กพส. ตามวรรคหนึ่งให้นำส่งเข้าบัญชี กพส. โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๙ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ การจัดการ และการจำหน่ายทรัพย์สินของ กพส. ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

มาตรา ๓๐^{๒๕๑} ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์ประเภทละหนึ่งคน และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

^{๒๕๑} มาตรา ๒๖ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๒๕๑} มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

การเลือกผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบติดตามและประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมกิจการจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์

มาตรา ๓๑^{๒๖๑}ให้นำความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร กพส. ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนของสหกรณ์และผู้แทนกลุ่มเกษตรกร โดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการบริหาร กพส. โดยอนุโลม

หมวด ๓

สหกรณ์

ส่วนที่ ๑

การจัดตั้งและการจดทะเบียนสหกรณ์

มาตรา ๓๓ สหกรณ์จะตั้งขึ้นได้โดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ และต้อง

(๑) มีกิจการร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ที่จดทะเบียน
(๒) มีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ
(๓) มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่า ๆ กัน และสมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

(๔) มีสมาชิกซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๔๓ (๗)

วรรคสอง^{๒๖๒} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๓/๑^{๒๖๓} สหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนตามมาตรา ๓๓ แบ่งประเภทได้ ดังต่อไปนี้

(๑) สหกรณ์การเกษตร

(๒) สหกรณ์ประมง

(๓) สหกรณ์นิคม

(๔) สหกรณ์ร้านค้า

(๕) สหกรณ์บริการ

^{๒๖๑} มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

^{๒๖๒} มาตรา ๓๓ วรรคสอง ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

^{๒๖๓} มาตรา ๓๓/๑ เพิ่ม โดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

(บ) สหกรณ์ออมทรัพย์

(ค) สหกรณ์เครดิตยูเนียน

(ง) สหกรณ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์แต่ละประเภทตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จะขอจัดตั้งขึ้น ต้องประชุมกันเพื่อคัดเลือกผู้ที่มาประชุมให้เป็นคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน เพื่อดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ โดยให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเลือกประเภทของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและพิจารณา กำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งนั้น

(๒) กำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๓) ทำบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมด้วยจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจะถือเมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้ว

(๔) ดำเนินการร่างข้อบังคับภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๔๓ และเสนอให้ที่ประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพิจารณากำหนดเป็นข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น

มาตรา ๓๕ การขอจดทะเบียนสหกรณ์ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียน ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์พร้อมเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนารายงานการประชุมตามมาตรา ๓๔ จำนวนสองชุด

(๒) แผนดำเนินการตามมาตรา ๓๔ (๒) จำนวนสองชุด

(๓) บัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมลายมือชื่อและจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจะถือเมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้วจำนวนสองชุด

(๔) ข้อบังคับตามมาตรา ๓๔ (๔) จำนวนสี่ชุด

มาตรา ๓๖ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลใด ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนสหกรณ์ได้

ในการพิจารณารายการที่เกี่ยวกับคำขอหรือรายการในข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น ถ้านายทะเบียนสหกรณ์เห็นว่ารายการดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือยังมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องได้

มาตรา ๓๗ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า สหกรณ์ตามที่ขอจดทะเบียนมี วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๓๓ คำขอจดทะเบียนมีเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๓๕ และการจัดตั้งสหกรณ์ ตามที่ขอจดทะเบียนจะไม่เสียหายแก่ระบบสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนและออกไปสำคัญรับจดทะเบียนให้แก่สหกรณ์นั้น

ให้สหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล